EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 10. 11. 2015
COM(2015) 557 final

2015/0257 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Maďarsku povoľuje uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1] (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada, ktorá koná jednomyseľne na návrh Komisie, povoliť ktorémukoľvek členskému štátu, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť postup pri výbere DPH alebo zabrániť určitým druhom daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Listami, ktoré Komisia zaevidovala 23. decembra 2014 a 8. mája 2015, Maďarsko požiadalo o povolenie uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice o DPH. Komisia o žiadosti predloženej Maďarskom informovala v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH ostatné členské štáty listom z 2. júla 2015. Listom zo 7. júla 2015 Komisia oznámila Maďarsku, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

Maďarsko informovalo Komisiu, že čelí schémam podvodov v odvetví poskytovania pracovníkov, najmä pokiaľ ide o agentúry dočasného zamestnávania a organizácie, ktoré poskytujú podobné služby, ako napríklad školské družstvá, ktorých členovia vykonávajú prácu pre tretie strany. V Maďarsku je zaregistrovaných ako agentúry dočasného zamestnávania približne 1000 spoločností.

Mnohé podniky v tomto odvetví sú členmi maďarských celonárodných združení (napr. Maďarské národné združenie agentúr dočasného zamestnávania, Národné združenie školských družstiev), pričom podľa Maďarska členstvo v nich poskytuje určitú záruku, že vykonávajú svoju činnosť v súlade s právnymi predpismi. Avšak značný počet podnikov nie sú členmi žiadneho celonárodného združenia a podľa Maďarska sa najmä v tejto kategórii 40 až 50 % podnikov údajne dopúšťa podvodných činností.

Tento podvod má rôzne formy, akými sú fiktívne poskytovanie služieb alebo falošné faktúry, ale hlavná forma daňového úniku zahŕňa fakturáciu poskytnutých služieb a následný zánik dodávateľa bez zaplatenia dane daňovému úradu, pričom zákazníkovi zostane platná faktúra na odpočet DPH. Maďarsko vyčíslilo podvody v oblasti DPH v tomto odvetví v roku 2014 približne na 22 500 000 EUR.

Jednou z charakteristík poskytovania tohto druhu služieb je, že nie sú skutočne potrebné veľké investície ani odborné znalosti. Preto sa dá pomerne ľahko založiť takýto podnik, ktorý po krátkom čase zanikne. Z dôvodu obmedzených investícií DPH prijaté od zákazníkov často vo veľkej miere presahuje odpočítateľnú DPH z týchto investícií alebo, všeobecnejšie, na vstupoch. Neodpočítaná DPH na vstupe teda predstavuje iba malý prvok nákladov v prípade, že tieto podniky s malým alebo nijakým majetkom zaniknú. Celkovú sumu nezaplatenej DPH bude ťažké alebo nemožné vymôcť.

Aj napriek určitým kontrolným opatreniam, ktoré boli zavedené (napr. zvýšený dohľad a kontroly pri registrácii nových spoločností), Maďarsko vyhlásilo, že nie je schopné úspešne bojovať proti podvodom v tomto odvetví. Žiada preto o povolenie, aby mohlo odchylne od všeobecného pravidla článku 193 smernice o DPH uplatňovať na toto odvetvie mechanizmus

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

prenesenia daňovej povinnosti, na základe ktorého nie dodávateľ, ale zdaniteľný zákazník zúčtováva splatnú DPH z poskytnutých služieb vo svojom daňovom priznaní k DPH. Takýto zákazník by mohol za predpokladu, že má plné právo na odpočet dane, DPH zodpovedajúcu dodávke priznať a súčasne odpočítať, v dôsledku čoho by sa do štátnej pokladnice v skutočnosti žiadna DPH neodvádzala. Zabráni sa tým tomu, aby podvádzajúci dodávatelia zmizli aj s DPH. Podľa toho, čo Komisia vyrozumela z informácií, ktoré Maďarsko poskytlo, užívatelia služieb okrem toho vo všeobecnosti viac dodržiavajú právne predpisy ako uvedení dodávatelia. Navrhované opatrenie bude mať preto taktiež za následok, že povinnosti súvisiace s DPH sa prenesú z menších, menej spoľahlivých podnikov na väčšie zdaniteľné osoby, ktoré viac dodržiavajú právne predpisy. Zároveň nemožno určiť žiadne riziko podvodu, pokiaľ ide o presun podvodov do iných členských štátov, ktoré neuplatňujú toto opatrenie. Rovnako sa nedá predpokladať presun podvodov na maloobchodnú úroveň, keďže tento druh služby nie je obvykle určený na konečnú spotrebu.

Je potrebné poznamenať, že v smernici o DPH sa už predpokladá voliteľné uplatňovanie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti vo vzťahu k poskytovaniu pracovníkov (článok 199 ods. 1 písm. b) smernice o DPH). Táto možnosť je v zásade obmedzená na sektor nehnuteľností (článok 199 ods. 1 písm. a) smernice o DPH), ale kontext voliteľnej možnosti v smernici je porovnateľný s kontextom tejto žiadosti. Navrhované odchyľujúce sa opatrenie by preto malo byť uplatniteľné iba na situácie, ktoré ešte nie sú upravené smernicou o DPH.

Napokon, Komisia bola informovaná, že Maďarsko už začalo uplatňovať požadovanú odchýlku bez toho, aby počkalo na prijatie rozhodnutia Rady na základe tohto návrhu.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Článok 395 smernice o DPH.

• Subsidiarita (v prípade iných ako výlučných právomocí)

Tento návrh patrí do výlučnej právomoci Únie vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, na ktorom sa zakladá. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

• Proporcionalita

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z týchto dôvodov:

Toto rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a neukladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti odchýlky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, a to bojovať proti daňovým únikom. Návrh nepresahuje rámec toho, čo je nevyhnutné na boj proti podvodom v konkrétnom odvetví.

• Výber nástrojov

Podľa článku 395 smernice o DPH je odchýlka od spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe povolenia Rady konajúcej jednomyseľne na návrh Komisie. Okrem toho je rozhodnutie Rady najvhodnejším nástrojom, pretože môže byť určené jednotlivým členským štátom.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh vychádza zo žiadosti predloženej Maďarskom a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Cieľom rozhodnutia je bojovať proti podvodom v oblasti DPH v súvislosti s poskytovaním pracovníkov tak, že splatnú DPH zúčtuje zdaniteľný príjemca služby.

Bude mať preto potenciálny pozitívny vplyv na príjmy z DPH, pretože podvádzajúci dodávatelia už nemôžu zaniknúť a s nimi aj suma DPH, ktorú podľa štandardných pravidiel vyúčtovali od svojich zákazníkov.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny negatívny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh zahŕňa doložku o ukončení platnosti – automatickú lehotu stanovenú na 31. decembra 2017.

2015/0257 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Maďarsku povoľuje uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[2], a najmä na jej článok 395 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Maďarsko v listoch, ktoré Komisia zaevidovala 23. decembra 2014 a 8. mája 2015, požiadalo o povolenie zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice 2006/112/ES v súvislosti s osobou povinnou zaplatiť daň z pridanej hodnoty (ďalej len DPH).

(2) Komisia o žiadosti Maďarska informovala ostatné členské štáty listom z 2. júla 2015. Listom zo 7. júla 2015 Komisia oznámila Maďarsku, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

(3) V článku 193 smernice 2006/112/ES sa stanovuje všeobecné pravidlo, podľa ktorého je zdaniteľná osoba, ktorá dodáva tovar alebo poskytuje služby, povinná odvádzať daňovým úradom DPH. Účelom odchýlky, o ktorú Maďarsko požiadalo, je preniesť povinnosť platiť DPH v súvislosti s poskytovaním pracovníkov, na príjemcu.

(4) Podľa Maďarska sa celý rad obchodníkov v odvetví agentúr dočasného zamestnávania zapája do podvodných činností tým, že poskytujú služby bez toho, že by odviedli DPH daňovým úradom. Keďže tento typ činnosti si nevyhnutne nevyžaduje významné vstupy alebo investície, DPH, ktorú tieto agentúry účtujú, často vysoko presahuje odpočítateľnú DPH, ktorú zaplatili svojim dodávateľom. Určitý počet týchto agentúr, ktoré majú často len malý alebo nijaký majetok, následne po krátkom období dokonca len niekoľkých mesiacov zanikne, a vymáhanie nezaplatenej DPH sa tak stane zložité alebo nemožné.

(5) Tým, že na základe odchýlky sa osoba, ktorej sa uvedené služby poskytujú, určí v takýchto prípadoch za osobu povinnú zaplatiť DPH, by sa odstránila príležitosť zapojiť sa do tejto formy daňového úniku. V prípade niekoľkých situácií poskytovania pracovníkov vymenovaných v článku 199 ods. 1 písm. a) smernice 2006/112/ES už je možné určiť za osobu povinnú zaplatiť DPH príjemcu. Odchyľujúce sa opatrenie sa preto uplatňuje na situácie poskytovania pracovníkov, ktoré ešte nie sú upravené smernicou 2006/112/ES.

(6) Odchýlka nebude mať negatívny vplyv na vlastné zdroje Únie plynúce z DPH,

[2] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Odchylne od článku 193 smernice 2006/112/ES sa Maďarsku povoľuje stanoviť, že osobou povinnou platiť DPH je zdaniteľná osoba, ktorej sa poskytujú pracovníci vykonávajúci iné činností ako tie činnosti, na ktoré sa vzťahuje článok 199 ods. 1 písm. a) smernice 2006/112/ES.

Článok 2

Toto rozhodnutie stráca účinnosť 31. decembra 2017.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Maďarsku.

V Bruseli

Za Radu
predseda